

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д. е. н., проф. Лоханова Н. О.

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201_ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»

на тему: «Облік і контроль розрахунків з оплати праці та відрахувань на
обов'язкове страхування (на прикладі ТОВ «Союз»)»

Виконавець:

студент 62 групи Центру вечірньої форми навчання
Чупрікова Юлія Андріївна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Науковий керівник:

канд.екон.наук, старший викладач
(науковий ступінь, вчене звання)
Яцунська Олеся Сегіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ.....	7
1.1. Економічна сутність, функції, види та форми оплати праці.....	7
1.2. Нормативно-правова база регулювання оплати праці та її обліку..	13
1.3. Відрахування на обов'язкове страхування.....	20
1.4. Проблемні питання розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування.....	23
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ВІДРАХУВАНЬ НА ОБОВ'ЯЗКОВЕ СТРАХУВАННЯ У ТОВ «СОЮЗ».....	28
2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства	28
2.2. Порядок нарахування та виплати заробітної плати та відрахувань на обов'язкове страхування на підприємстві ТОВ «Союз».....	36
2.3. Облік нарахування, виплати та звітність з розрахунків, пов'язаних з оплатою праці у ТОВ «Союз».....	45
2.4. Шляхи вдосконалення системи обліку розрахунків з оплати праці.....	52
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ВІДРАХУВАНЬ НА ОБОВ'ЯЗКОВЕ СТРАХУВАННЯ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	56
3.1. Мета, задачі та джерела контролю з розрахунків оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування.....	56
3.2. Система внутрішнього контролю на підприємстві та рекомендації щодо її поліпшення.....	60
3.3. Аналіз розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування.....	64

3.4. Економіко-математична модель розрахунків з оплати праці.....	70
ВИСНОВКИ.....	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	79
ДОДАТКИ.....	86

ВСТУП

Актуальність теми. Оплата праці – є основою соціально-трудова відносин у суспільстві та головним чинником, що визначає рівень економічного та соціального стану країни. Вона зачіпає інтереси працівників, підприємств та держави, тому що виступає основним джерелом доходу для робітників, вагомою статтею витрат підприємства і є базою для нарахування єдиного соціального внеску й утримання податку на доходи фізичних осіб та військового збору. Теоретичні та практичні аспекти питань розрахунків з оплати праці є актуальними, оскільки заробітна плата – це одна з найважливіших та найскладніших економічних категорій.

На будь-якому підприємстві, що мають робочу силу, ведеться облік розрахунків з оплати праці. Бухгалтерський облік розрахунків за виплатами працівникам є однією з найскладніших ділянок роботи в системі обліку на підприємстві та вимагає точності й оперативності. Саме тому проблемні питання бухгалтерського обліку нарахування заробітної плати потребують дослідження, оскільки їх розв'язання у свою чергу позитивно вплине на формування достовірної інформації про розрахунки з оплати праці працівників у бухгалтерському, податковому та статистичному обліку.

Питанням, що пов'язані з обліком розрахунків з оплати праці, присвячені праці багатьох науковців, зокрема: Білухи М. Т., Бутинця Ф. Ф., Головка Т. В., Грабової Н. Н., Добровського В. Н., Завгороднього В.П., Крамаровського Л. М., Мочерного С.В., Пушкаря М.С., Савицької Г. П., Сопко В. В., Ткаченко Н. М., Шеремет А. Д. та інших. Але є ще багато невирішених питань теоретичного, методологічного та практичного характеру, які потребують подальшого дослідження.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є дослідження теоретичних та практичних питань обліку та контролю розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування у ТОВ «Союз», визначення та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення системи обліку і

контролю оплати праці на досліджуваному підприємстві.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- визначити економічну сутність поняття «заробітна плата», її функції, види та форми оплати праці;
- дослідити нормативно-правову базу регулювання оплати праці та її обліку;
- розглянути порядок відрахувань на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- вивчити проблемні питання розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування;
- дослідити організаційно-економічну характеристику підприємства;
- з'ясувати порядок нарахування і виплати заробітної плати на досліджуваному підприємстві;
- визначити методичку обліку і звітності розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування на підприємстві ТОВ «Союз»;
- сформулювати мету, задачі та джерела контролю з обліку заробітної плати;
- оцінити систему внутрішнього контролю на підприємстві;
- провести аналіз фонду оплати праці працівників;
- побудувати економіко-математичну модель оцінки впливу номінальної заробітної плати, номінального ВВП України та індексу споживчих цін на реальну заробітну плату;
- запропонувати шляхи вдосконалення системи розрахунків з оплати праці та системи внутрішнього контролю на підприємстві.

Об'єктом дослідження є процес обліку та контролю розрахунків з оплати праці у ТОВ «Союз».

Предметом дослідження є організація обліку та контролю розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування на підприємстві.

Методи дослідження. У процесі написання дипломної роботи застосовувалися наступні методи дослідження: аналіз – для виділення і

вивчення окремих частин об'єктів дослідження; синтез – для узагальнення різних аспектів обліку розрахунків з оплати праці; порівняльно-правовий – для дослідження нормативно-правової бази; порівняння та групування – для зіставлення даних і визначення залежності; відносних і середніх величин – для визначення відносного і абсолютного відхилення показників; прийоми економіко-математичного моделювання.

Під час проведення аналізу та побудови економіко-математичної моделі застосовувалася програма Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження стали наукові публікації вітчизняних вчених з питань обліку, контролю та аналізу розрахунків з оплати праці, законодавчі та нормативні акти України, Міжнародні стандарти фінансової звітності, дані Державної служби статистики України, навчальні посібники, первинні документи, облікові реєстри, статистична та фінансова звітність ТОВ «Союз».

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами дослідження деяких питань методичної розробки нормативних документів опубліковано тези доповіді на ІХ Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки» (м. Луцьк, 02 грудня 2017 р.).

Окремі пропозиції автора щодо вдосконалення системи обліку та контролю розрахунків з оплати праці будуть впроваджені в діяльність ФОП Копійка Є.П. (акт впровадження № 1 від 10.12.2017 р.).

Дипломна робота містить три розділи, де висвітлюються теоретичні аспекти розрахунків з оплати праці та особливості їхнього бухгалтерського обліку на досліджуваному підприємстві; особливості організації внутрішнього контролю розрахунків з працівниками, проблемні питання і пропозиції щодо вдосконалення діючої системи обліку та контролю, а також висновки, список використаних літературних джерел і додатки.

ВИСНОВКИ

Розрахунки з оплати праці – це один з найскладніших та найголовніших ділянок обліку на підприємстві. Повнота, своєчасність та правильність розрахунків з персоналом є головним завданням системи обліку та контролю оплати праці.

Визначивши теоретичні аспекти та оглянувши нормативно-правову базу регулювання оплати праці можна узагальнити наступну інформацію.

Відповідно до законодавчих актів України заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу. В залежності від особливостей робочого процесу на підприємствах встановлюються дві основні форми оплати праці: почасову та відрядну.

Основою організації оплати праці є тарифна система, що включає тарифні сітки, тарифні ставки, схеми посадових окладів і тарифно-кваліфікаційні характеристики. Згідно з Податковим кодексом України заробітна плата поділяється на основну, додаткову та інші заохочувальні та компенсаційні виплати.

Регулювання оплати праці здійснюється на різних рівнях законодавчими та нормативними актами України, генеральною, галузевими та територіальними угодами, а також колективними і трудовими договорами. Заробітна плата працівників не може бути нижче законодавчо встановленого мінімального розміру, який в 2017 році становить 3200 грн. На законодавчому рівні також передбачено доплати за понаднормативні та особливі умови праці.

Було розглянуто порядок відрахувань на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і визначено, що платниками єдиного соціального внеску є всі роботодавці, які використовують найману працю. Basis для нарахування є фонд оплати праці і деякі виплати, які до нього не входять. Законодавством встановлено ставки ЄСВ (основна ставка 22%), максимальний на мінімальний

рівень бази нарахування.

Визначено проблемні питання розрахунків з оплати праці. Багато з них потребують вирішення на законодавчому державному рівні, а деякі стосуються організації розрахунків на підприємствах.

Об'єктом дослідження дипломної роботи є ТОВ «Союз», яке надає послуги в сфері поводження з відходами. Штатна чисельність чоловік – 210. На підприємстві встановлена погодинна форма оплати праці. Згідно з аналізом основних показників діяльності було встановлено, що підприємство є фінансово стійким, платоспроможним і незалежним.

Облік заробітної плати ведеться на рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам». Відповідно до нормативних документів створюється резерв відпусток, який обліковується на рахунку 471 «Забезпечення виплат відпусток».

Порядок нарахування, виплати та обліку розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування відбуваються згідно чинного законодавства та внутрішніх документів підприємства. Проте є декілька недоліків, згідно з якими запропоновано:

1. скласти облікову політику підприємства державною мовою та відобразити у ній всі принципові питання щодо обліку розрахунків з працівниками і, насамперед, створення резерву відпусток;

2. вести автоматизований облік робочого часу, де кожний працівник буде фіксувати час свого прибуття та уходу з роботи, що дозволить підвищити трудову дисципліну та буде запобігати помилкам в таблиці обліку робочого часу;

3. запровадити в програмі «1С: Зарплата та управління персоналом для України» додатковий документ, який на основі даних про зарплату працівників і ставок єдиного соціального внеску, буде нараховувати суму резерву відпусток кожного місяця;

4. з метою скорочення часу, який витрачається на перерахування резерву відпусток запропоновано додати нову форму звіту, яка буде робити це автоматично на підставі даних з програми.

Встановлено, що контроль є однією із функцій управління господарською діяльністю підприємства. Основною метою внутрішнього контролю оплати праці є визначення достовірності облікових і звітних даних стосовно нормування, документування, нарахування, утримання й розрахунків з оплати праці. Основними джерелами внутрішнього контролю є нормативно-правові акти та внутрішні документи підприємств.

У ТОВ «Союз» відсутній окремий підрозділ, який здійснює внутрішній контроль. Відповідальним за контроль на підприємстві є головний бухгалтер.

Був проведений тест системи внутрішнього контролю і встановлено, що внутрішній контроль на підприємстві є задовільним і виконує функції, які на нього покладені. Але були знайдені деякі недоліки і запропоновані шляхи їх подолання:

1. укласти на підприємстві колективний договір, що дозволить зобов'язати працівників виконувати всі вимоги з охорони праці, підтримувати належну дисципліну, запобігати конфліктам і спорам, які можуть виникнути в трудовому колективі, та врегульовувати їх;
2. проводити річний перерахунок податку на доходи фізичних осіб, щоб не допустити помилок у розрахунках з бюджетом;
3. впровадити контрольний документ, який буде працювати як «калькулятор індексації», розраховуючи величину індексації працівників на основі базового місяця та заробітної плати, які будуть тягнутися безпосередньо зі штатного розпису, і індексів інфляції, що дасть змогу своєчасно перевіряти правильність розрахунку індексації.

Проведений факторний аналіз фонду оплати праці показав, що на фонд зарплати впливають середньооблікова чисельність працівників та середньорічна заробітна плата одного працівника.

Підсумовуючи результати проведеного кореляційно-регресійного аналізу показників номінальної заробітної плати, номінального ВВП України, і індексу споживчих цін на реальну заробітну плату встановлено, що побудована модель є значущою. Критерії статистичної вірогідності і точності даних свідчать про рівень адекватності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр>.
3. Податковий Кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Кодекс законів про працю: Закон України від 10.12.1971 р. № 322-VIII зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
5. Сук Л. Облік праці та її оплати / Л. Сук // Бухгалтерія. – 2011. – №2. – С. 37-44.
6. Головачев А. Экономика и рынок труда : Высшая школа / науч. ред. А. Головачев. – М. : ИНФРА-М, 2004. – 245 с.
7. Жуков А. Модернизация экономики : моногр. / А. Жуков. – М. : АТИСО, 2014. – С. 105–114.
8. Грішнова О. Підвищення заробітної плати як передумова економічного зростання та соціального розвитку економіки / О. Грішнова // Оплата праці : проблеми теорії та практики. – 2010. – № 5. – С. 84–88.
9. Колот А. Дослідження проблем оплати праці: порівняльний аналіз (Україна та країни ЄС) / А. Колот, Г. Куліков, О. Поплавська // Україна: аспекти праці. – 2009. – № 1. – С. 49.
10. Бухалков М. Управление качеством норм труда на предприятии : моногр. / М. Бухалков. – М. : Экономика и финансы, 2004. – 304 с.
11. Калина А. Економіка праці : навч. посіб. / А. Калина. – К. : МАУП, 2009. – 272 с.

12. Ковальов В. Економіка праці і соціально-трудоі відносини : навч. посіб. / В. Ковальов, В. Рижиков, О. Єськов. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 255 с.
13. Мочерний С. Політична економія : навч. посіб. / С. Мочерний. – К. : Знання-Прес, 2006. – 687 с.
14. Глухова С. В., Зотова А. А. Підходи до сутності заробітної плати. / С. В. Глухова, А. А. Зотова // Молодий вчений. 2016. № 12.1 (40). С. 698–701.
15. Гадзевич О. І. Оплата праці в умовах ринку: теорія, практика. / О. І. Гадзевич – К.: КОНДОР, 2008. – 400 с.
16. Завіновська Г. Т. Економіка праці: Навчальний посібник / Г. Т. Завіновська – К.: КНЕУ, 2008. – 300 с.
17. Петрова І. Л. Український ринок праці: особливості розвитку та ефективність функціонування: монографія / За ред. д-ра екон. наук, проф. І. Л. Петрової. – К.: Фенікс, 2010. – 332 с.
18. Економіка праці та соціально-трудоі відносини: підручник / [А. М. Колот, О. А. Грішнова, О. О. Герасименко та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота. – К.: КНЕУ, 2009. – 711 с.
19. Шевченко Л. С. Основи економічної теорії / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. – Харків: Право, 2008. – 448 с.
20. Буряк П. Ю. Економіка праці й соціально-трудоі відносини / П. Ю. Буряк – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 440 с.
21. Грішнова О. А. Людський розвиток / О.А. Грішнова – К.: КНЕУ, 2009. – 308 с.
22. Слиньков В. Н. Мотивация, стимулирование и оплата труда: Практические рекомендации / В. Н. Слиньков. – К.: Дакор КНТ, 2010. – 336 с.
23. Дробишева О. О. Економічна сутність, форми та системи оплати праці / О. О. Дробишева // Україна: аспекти праці. – 2010. – № 5. – С. 23–28.
24. Буряк П. Ю., Карлінський Б. А., Григор'єва М. І. Економіка праці й соціально-трудоі відносини: Навч. посіб. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 479 с.

25. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства: навч. посіб. / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погрішук. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 304 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://pidruchniki.com/18421120/ekonomika/formi_sistemi_oplati_pratsi

26. Гура Н. О. Облік видів економічної діяльності: навч. посіб. / Н. О. Гура — К.: Знання, 2004. — 541 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dt-kt.net/books/book-14/chapter-119/>

27. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, Б. С. Стичинський; керівник авт. кол. В. Г. Ротань; [8-ге вид., доп. та перероб.]. – К.: А.С.К., 2008. – 425 с.

28. Овсюк Н. В. Сутність та особливості понять "оплата праці" та "заробітна плата" визначених в нормативно-правовій базі України / Н. В. Овсюк // Вісник Хмельницького національного університету. — Т. 2 "Економічні науки". — 2014 (212). — № 3. — С. 27–31.

29. Положення про Міністерство соціальної політики України, затверджене Указом Президента України від 06 квітня 2011 р. № 389/2011 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/383/2011>

30. Шиманська К. В. Бухгалтерський контроль в процесі укладання колективного договору на підприємстві: матеріали за 5-а міжнародна научна практична конференція Том 1. Економіки. ["Научний потенціал на світа"] / К. В. Шиманська / - София: "Бял ГРАД-БГ" ООД, 2009. - С. 86-88

31. Молдован В. В., Чулінда Л. І. Правознавство. 2-ге вид. Навч. посіб. / В. В. Молдован, Л. І. Чулінда — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 184 с.

32. Соломченко Д. Організація обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві / Д. Соломченко // Вісник Київського інституту бізнесу та технологій. – 2004. – № 1. – С. 46–50

33. Овсюк Н.В. Бухгалтерський облік і контроль у сфері трудових правовідносин: Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук : 08.00.09. — Київський національний економічний університет імені

Вадима Гетьмана. — Київ: 2017. — 641 с.

34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601 – [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03>

35. Огійчук М. Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, М. І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 6-те вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2011. – 1042 с.

36. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2464-17/page>

37. Перелік видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджений постановою КМУ від 22.12.2010 р. № 1170. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1170-2010-п>

38. Порядок прийняття банками на виконання розрахункових документів на виплату заробітної плати, затверджений наказом Міндоходів від 09.09.2013 р. № 453 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1602-13>

39. Інформація про суми заборгованості із виплати заробітної плати за 2010-2017 роки / Офіційний веб-сайт // [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2015/gdn/prc_rik/prc_rik_u/dsz_u_U.html

40. Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці: Наказ Держкомстату України від 05.12.2008 р. № 489 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2008/489/489_2008.htm

41. Порядок формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування затверджений наказом Мінфіну від 14.04.2015 р. № 435 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0460-15>

42. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 21.03.1991 р. № 875-ХІІ [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/875-12>

43. Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці: Наказ Держкомстату України від 05.12.2008 р. № 489 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2008/489/489_2008.htm

44. Про затвердження типової форми первинного обліку № П-2 «Особова картка працівника: Наказ Держкомстату та Міноборони від 25.12.2009 р. № 495 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://www.kadrovik.ua/content/pro-zatverdzhennya-tipovo-formi-pervinnogo-obliku-n-p-2-osobova-kartka-prats-vnika>

45. Про порядок повідомлення Державній фіскальній службі та її територіальним органам про прийняття працівника на роботу: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 р. № 413 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/ediniy-vnesok-na-zagalnoobovyazkove-/povidomlennya-ta-nagaduvannya/205161.html>

46. Про індексацію грошових доходів населення: Закон України від 03.07.1991 р. № 1282-ХІІ [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1282-12>

47. Порядок проведення індексації грошових доходів населення, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 р. № 1078 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1078-2003-п/ed20120613>

48. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон

України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>

49. Порядок обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2001 р. № 1266 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1266-2001-п>

50. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр>

51. Порядок обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 р. № 100 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/100-95-п>

52. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Мінфіну від 30.11.1999 р. № 291 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

53. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>

54. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996- XIV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

55. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Міністерства Фінансів України від 24.05.1995 р. № 88 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>

56. Макаренко А. П. Аудит операцій і розрахунків з оплати праці та обліку її витрат на підприємстві / А. П. Макаренко, І. В. Боюк // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2011. – № 1 (13). – С. 112–118.

57. Гончар Л. В. Організація внутрішньогосподарського контролю операцій з оплати праці та шляхи його вдосконалення / Л. В. Гончар // Вісник Житомирського державного технічного університету. – № 33. – 2010. – С. 59-61.

58. Гуцаленко, Любов Василівна Внутрішньогосподарський контроль: навчальний посібник. / Гуцаленко Л. В., Коцупатрий М. М., Марчук У. О. // - К.: Центр учбової літератури, 2014. - 496 с.

59. Контроль і ревізія: підручник для студентів вузів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит" / Ф. Ф. Бутинець, С. В. Бардаш, Н. М. Малюга, Н. І. Петренко. — Житомир: ЖІТІ, 2000. — 512 с.

60. Шоляк О. Ю. Облік, аналіз і внутрішньогосподарський контроль виплат працівникам: організація і методика: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. екон. наук:08.00.09 / О. Ю. Шоляк; Національна академія статистики, обліку та аудиту. - К., 2011. - 22с.

61. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 р. № 3356-ХІІ [Електронний ресурс] / Верховна Рада України – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>

62. Болюх М. А. Економічний аналіз: Навч. посібник / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток та ін; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. — Вид. 2-ге, перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2003. — 556 с.

63. Факторний аналіз фонду оплати праці працівників виробничого підприємства / С. А. Носкова, О. М. Татарченко, Ю. А. Завойських // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. - 2015. - № 6. - С. 103-109

64. Мур Д. Экономическое моделирование в Microsoft Excel, 6-е издание. / Д. Мур, Д. Р. Уэдерфорд, Г. Эллен, Ф. Гулд, Ч. Шмидт; перевод с англ. – М: Издательский дом «Вильямс», 2014. – 1024 с.

65. Ажнюк М. О. Основи економічної теорії: Навчальний посібник /

М. О. Ажнюк, О. С. Передрій. – К.: Знання, 2008. – 365 с.

66. Інформація про темпи зростання/зниження номінальної та реальної заробітної плати в Україні за 2010-2016 роки / Офіційний веб-сайт // [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/gdn/tznr/tznr_u/tznr_u_bez.htm

67. Інформація про номінальний ВВП України за 2002-2016 роки Офіційний веб-сайт // [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

68. Інформація про індекси споживчих цін України за 1996-2016 роки / Офіційний веб-сайт // [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>